

Gassama-Szabó Bernadett

Roskovics Ignác — Egy méltatlanul elfeledett festő legkiemelkedőbb munkái

Roskovics Ignác (1854–1915) életében többféle körülmény játszott szerepet abban, hogy festő legyen.¹ Nagy műveltségű hajdúdorogi esperes-plébános édesapja révén családjában, két ismert festőművész tanára révén pedig — akik már fiatalon felfedezték rajzkészségét — iskolájában is magas szintű nevelést kapott.²

1875-ben beiratkozott a Mintarajztanodába, majd 1880-tól, 3 éven át a müncheni Képzőművészeti Akadémia növendéke lett, annak köszönhetően, hogy elnyerte a Haynald Lajos kalocsai érsek által alapított művészeti ösztöndíjat.³ Ezzel egyidőben rendszeres és sikeres szereplője volt az 1880-ban meginduló Egyházművészeti Lapban évente meghirdetett Egyházfestészeti pályázatnak.⁴

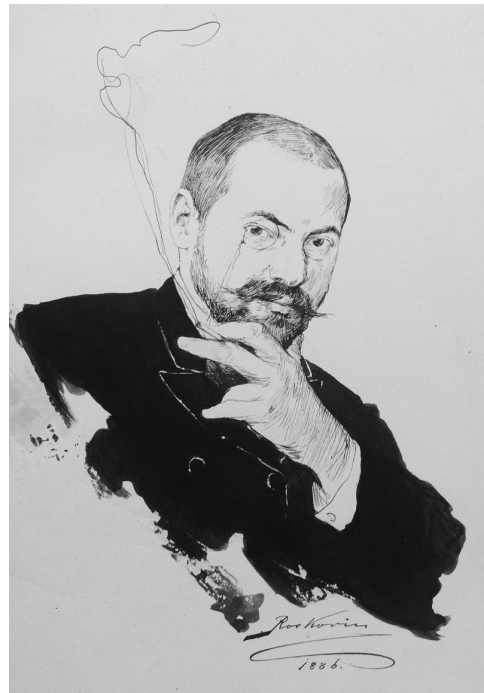
Egy egyházművészeti folyóirat szükségességének gondolatát Ipolyi Arnold,⁵ beszercebéányai püspök már 1867-es beszédében⁶ megfogalmazta, de csak több mint 12 év elteltével tudta segítőtársával, dr. Czobor Bélával⁷ életre hívni az Egyházművészeti Lapot.

Az 1880-as években hazánkban az egyházművészet minden területen igen alacsony színvonalon állt. Csekély számban léteztek olyan festők, akiknek alkotásai említésre méltóak lennének egyházi jellegű témában. Néhány művész — Kovács Mihály, Jakobey Károly, Storno Ferenc — alkottak már ebben az időben egyházi tárgyú műveket, de egyikük sem foglalkozott azzal a „specializációs iránnyal,” amit Szoldatics Ferenc, Rómában élő, magyar egyházi festőművész képviselt. Erről a mélypontból a kilábalást az Egyházművészeti Lap életre hívása jelentette, ezen belül pedig az egyházfestészeti pályázatok kiírása, ösztöndíjak, jutalomdíjak meghirdetése.

A papság körében szükség volt egy olyan fórumra, ahol konkrétan megvalósulhatott a régen áhított „vallásos ihletű irány” terjesztése, valamint a klérus és a művésztszadalom közötti kommunikáció megindulása. A megindult egyetemi oktatás és a néhány szemináriumban folyó egyházművészeti, „műarcheológiai” előadások mellett, a papság széleskörű felvilágosítása továbbra is megoldatlan kérdés maradt. A magyar klérus felismerte annak „hézagpótló égető szükségét,” hogy a lap meginduljon, melyet végül „a hazai papság érdeklődő s figyelmes részvéte” hozott létre.⁸

A lap fő célja: „az egyházi művészetek körébe vágó értekezésekkel terjeszteni a vallásos ihletű irányt,” amely az egyház és a katolikus vallás méltóságához „ilőbb felfogású és alakítású” oltárképeket, festményeket, liturgikus tárgyakat, papi öltözeteket, bútorokat „egy szóval templomi szerelvények mintaszerű s a liturgiai szabályoknak megfelelő” előállítását készíti elő.

Az első, és igen jelentős lépés az egyházi festészet támogatásának érdekében született meg. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat 1879-ben egy indítványt intézett a vallás- és közoktatási miniszterhez,⁹

1. kép. Roskovics Ignác: Önarckép. 1886, papír, tus, toll. MNG, Grafikai Osztály, ltsz.: 1917-220.

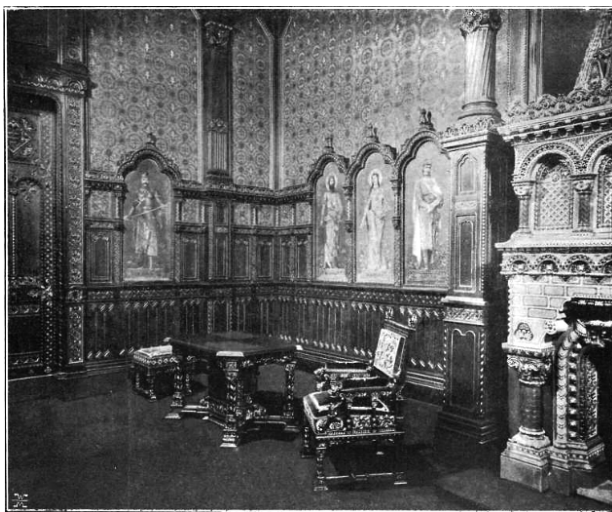
melyben Trefort Ágoston¹⁰ közbenjárását kéri az egyházi festészet támogatása érdekében. Még ugyanezen év márciusában a Képzőművészeti Társulaton belül, megalakult az Egyházfestészeti Bizottság.¹¹ Célja az egyházi művészet fellendítése „a szó legkomolyabb értelmében,” amely a „hazai egyházi festészet terén valóban műbecsü termékek létrehozására irányul” és ezáltal a műízlés fejlesztését, az egyházi műpártolási hajlam növelését és a vallásos érzület terjesztését fogja előmozdítani. A rendelkezésre álló összeget a bizottság a művészek anyagi jutalmazására és erkölcsi elismerésére kívánta fordítani. A bizottság a cél elérése végett a legcélszerűbb megoldásnak a „nyilvános műpályázatok” kihirdetését tartotta, színvázlatokra és jutalomdíjakra.¹²

Roskovics Ignác neve először az Egyházművészeti Lapban 1880-as évfolyamának első számában, az Egyházfestészeti pályázat kapcsán szerepel. A pályázaton a „Szentlélek eljövetele” című vázlatával a 100 forintos, harmadik díjat nyerte el. Az 1881-es pályázaton ismét indult, ahol az általános eredményekhez képest megint jól szerepelt.¹³ Minden évben indult a pályázaton eközben már a müncheni akadémia járt, és 1882-ben római tanulmányútra indult, ahonnan 1884-ben tért haza. Ungváron telepedett le, rövid ideig rajztanítással foglalkozott, majd Budapestre kerülve 1885-ben elnyerte a Képzőművészeti Társulat 600 Ft-os művészeti díját. Ennek köszönhetően már nemcsak egyházi körökben, de az egész országban ismeretségre tett szert.

1885 és 1900 közötti időszakban sorra születtek életképei, de emellett vallásos tárgyú munkáit sem hagyta el: hét falképet és három oltárképet festett a szinai templom számára, 1895-ben a budapesti józsefvárosi templomot díszítette falképeivel. Erdély uniója című történeti tárgyú képét az 1896-os millenniumi kiállításra készítette el.

Roskovics Ignác pályájának alakulását nagyban befolyásolta az Egyházművészeti Lap megjelenése és az Egyházfestészeti Pályázatok megindulása. Kiemelkedett „egyéni látásmódjával,” így számos egyházi megrendeléshez jutott, amely mindvégig gerincét képezte művészi pályájának. Az ide készült munkái vezettek el a későbbi nagy megbízásokhoz, a királyi palota Szent István-termének festői díszítéséhez vagy a kecskeméti Nagytemplom falképeinek elkészítéséhez.

A budavári királyi palota Hauszmann Alajos által kivitelezett bővítése során több közepes méretű helyiségeket is építettek. A Krisztinaváros felőli szárnyban volt az a két terem (a Szent István- és a Mátyás királyterem), amelyek a legigényesebb és legtöbb művészi berendezést kapták.¹⁴ Hauszmann Alajos önéletrajzából tudjuk, hogy a palota építéséhez szükséges pénzösszeget a Magyar Állampénztár előlegezte meg az udvarnak. A költségek várható összegét minden év elején jelezték, amelyet a Pénzügyminisztérium teljes összegben folyósított a palotaépítő bizottság részére. A bizottság ezt az összeget a Magyar Földhitelintézetnél helyezte el, ennek kamataiból tudták fedezni azokat a kiadásokat, melyeket a művészi alkotások készítésére szántak. Hauszmann leírása szerint 1899–1900-ig közel másfélmillió korona gyűlt össze a festészeti és szobrászati alkotások kivitelezésére.¹⁵ Így kapott megbízást Lotz Károly a Habsburg-terem, Feszty Árpád a Büfégaléria, Benczúr Gyula a Mátyás-terem és Roskovics Ignác a Szent István-terem díszítésére (2. kép). A Szent István-terem kialakítására Bánffy Dezső miniszterelnök tett javaslatot Ferenc Józsefnek 1897-

2. kép. A budai Királyi Palota Szent István terme. Reprodukció: Magyarország a párizsi világkiállításon 1900. Budapest: Hornyánszky Viktor cs. és kir. udv. Könyvnyomdája, 1901. 70.

ben, meghatározva azt is, hogy romanizáló stílusban kivitelezze. Hauszmann fontosnak tartotta, hogy a román stílusú műemlékekből ellesett formákat népművészeti elemekkel is kiegészítsék, „mert nem a szigorú és megmerevedett román alakokat választottuk, hanem helyet engedtünk itt is a magyar ornamentikának, miáltal a magyaros jelleg kifejezésre jutott.”¹⁶

A terem falburkolatát Thék Endre műasztalos faragta, az Árpád-házi uralkodók és szentek egész alakos képeit Roskovics készítette el olajfestmények formájában, majd ezek alapján, a pécsi Zsolnay-gyárban porcelán-fajanszban kiviteleztek azokat.¹⁷ Roskovics nagy körültekintéssel látott neki a feladatnak. Figyelmet fordított a történelmi hűségre, ezért munkájához alaposan áttanulmányozta az ábrázolt kor régiségeit, a Nemzeti Múzeum régészeti osztályán található fegyvereket, ékszereket, valamint az iparművészet emlékeit, korabeli szőnyeget, drapériákat.¹⁸ Elmélyült kutatásokat végzett, hogy alakjaihoz megteremtse a korhű historiai légkört, mely olyannyira sikerült neki, hogy — mint Hauszmann írja — „ezek a királyképek forrásműül szolgálhatnak a jövőben, az Árpád-kori művészetre.”¹⁹

Roskovics tizenkét képet festett, ebből tíz az Árpád-házi királyok és szentek életnagyságú alakjait, hármas csoportokban elhelyezve — Szent Imre, I. Béla, Szent László; Könyves Kálmán, Szent Erzsébet, II. Endre; III. és IV. Béla, Boldog Margit, végül a sort III. Endre alakja zárja — ábrázolja. Ezeket valószínűleg az uralkodó pár családfájára tekintettel választották ki. Nemcsak az Árpád-ház legfontosabb uralkodóinak ideálképeit jelenítette meg, hanem Ferenc József és Erzsébet Árpád-házi ősgalériáját is.²⁰ Ezekén kívül festett két, háromosztatú szupraport-képet is, melyeket a bejárati ajtók fölé helyeztek el. Témájuk: Szent Adalbert apostoli királlyá koronázza Istvánt, illetve Szent István király a keresztény vallást hirdeti.²¹

A terem 1900-ra készült el, és az uralkodó kérésére az egészet felállították és bemutatták a párizsi világkiállításon. Előtte az Iparművészeti Múzeumban próbakiállítást rendeztek, ahol a magyar közönség is láthatta a Párizsba szánt anyagot. A Szent István-termet egy másik helyszínen, Thék Endre gyárában állították fel, az a nagy megtiszteltetés érte, hogy a király személyesen tekintette meg és nagy elismeréssel nyilatkozott a munkáról.²² Roskovics kartonjai — két formában, vízfestményekben és olajképekben — a Műcsarnok tavaszi tárlatán kerültek bemutatásra,²³ ahol műveivel elnyerte az állami kis aranyérmet, melyet a pályabíráóság, gróf Andrássy Gyula elnökletével egyhangúlag ítelt oda.²⁴

A Szent István-terem berendezése az 1945. évi ostrom alatt, majd az utána következett helyreállítások során teljesen elpusztult. A Roskovics tervei alapján készült majolikaképekből csupán egy, Szent Istvánt ábrázoló mellkép maradt fenn Hauszmann Alajos hagyatékában. A családi hagyomány szerint a gondos kidolgozású kerámiafestmény a Szent István-terembe szánt arcképsorozat első ún. mintapéldányaként ké-

3. kép. Roskovics Ignác: Szent Margit és Szent Erzsébet. Archív fotók a MNG Festészeti Osztályának Fotótárából, ltsz: 91.9; 91.10. Roskovics Ignác: Szent Margit és Szent Erzsébet. Terézvárosi Avilai Szent Teréz Plébániatemplom

szült, melyet Hauszmann ajándékba kapott a művésztől.²⁵

Az eredeti Roskovics-féle vászonképek hollétéről a nagyközönség sokáig semmit sem tudott, pedig a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében őrizték őket. 1990-ben azonban a Nemzeti Múzeum arra hivatkozva, hogy a „Történeti Képcsarnok elsősorban hiteles képeket gyűjt, így a XIX. század végén keletkezett Árpád-házi királyok és szentek inkább a Galéria profiljába tartoznak,” átadta őket a Magyar Nemzeti Galériának.²⁶ Ilyenformán a Történelmi Képcsarnokból még 1951-ben átkerült, két Szent István-jelenettel együtt kiegészülhetett a teljes sorozat.

Az újabb kutatások alapján derült fény arra, hogy a budapesti terézvárosi templomban található falképek valószínűleg a Szent István-terem képeinek redukált változatai (3. kép), ezek Roskovics szignóját viselik magukon 1915-ös évszámmal. A datálás érdekessége, hogy Roskovics halála előtt (1915) néhány évvel már megvakult, ezért az 1915-ös dátum nem a képek keletkezési idejét jelentheti, hanem valószínűleg a templomba kerülésük időpontjára utalhat.²⁷

Roskovics a sikeres munka után megrendelést kapott a Kecskeméti Nagytemplom falképeinek elkészítésére. A templom kifestésénél egyházi és művészi szempontból egyaránt egy egységes vezéreszme érvényesítését tekintette feladatának. A szentély boltoza-

tán a felhőkön trónoló Atyaisten, a boltozat közepén galamb képében a Szentlélek, a boltozat két oldalán az Eucharisztia a monstranciát tartó angyalcsoporttal a Szentháromságot szimbolizálja (4. kép). A templom hajójának boltozati mennyezetképe, a magyar szentek hódolatát ábrázolja a Magyarok Védelmezője, Szűz Mária előtt.

A főhajó másik mennyezetképén Szent Miklós püspök, a város védőszentje, megáldja Kecskemét pásztorokodó és földművelő népét. A harmadik falképen Mihály arkangyal az egyház védelmezőjeként, Gábor arkangyal pedig az egyház tisztességének jelképeként jelenik meg. A templom szentélyét a hajótól elválasztó főfalon a két ajtó fölött Szent Péter könyvvel és kulccsal, Szent Pál karddal és leveleivel a kezében látható. Az utolsó boltíven Krisztus kereszttje és töviskoronája, mint szenvedésének és megváltó művének szimbólumai jelennek meg.

Vallásfilozófiai szempontból is kifogástalan a művész koncepciója és „nyilvánvaló az a céltudatosan választott s nagy festői érzékkel keresztülvitt invenciója,” amely az Atyaistent, mint a fény és világosság forrását, a Teremtőt ábrázolja. „A templomba lépőt sötét éjjeli kép fogadja s a homályból fokozatosan jut az örök világosság elé.”²⁸

Ez a nagyszabású munka ismét meghozta Roskovics számára a sikert. A Képzőművészeti Társulat 1902. évi 2000 koronás, Lotz Károly jubileuma emlékére alapított pályadíját nyerte el e munkával, amelyet évente a legkiválóbb falfestmény készítőjének ítélték oda.²⁹

Ebben az időben már egyre többet betegeskedett, betegsége révén megromlott a látása, de ez eleinte még nem akadályozta festői munkájában. Később azonban súlyosbodott az állapota, melynek következtében 1905-ben operációt hajtottak végre rajta.³⁰ A műtét jól sikerült, Roskovics visszanyerte a látását, de ez az állapot későbbiekben fokozatosan romlott, és halála előtt néhány évvel teljesen megvakult, 1910 után már nem születtek munkái.³¹

Roskovics Ignác 1915. november 29-én 61 éves ko-

4. kép. Roskovics Ignác: Atyaisten. Kecskeméti Nagytemplom szentélyboltozata, 1902.

rában halt meg Budapesten, 1918-ban a Nemzeti Szalonban rendezték meg hagyatéki kiállítását.

Roskovics jelentősége az egyházi művészet érdekében tett érdemei révén vitathatatlanok. Nagy szerepet játszott abban, hogy az 1880-as években az egyházi festészet feleledjen és fejlődésnek induljon, munkái tükrözik a kor egyházfestészetének igényeit, elvárásait. Művészete állt a legközelebb ahhoz a programhoz, amely megvalósításán Ipolyi és Czobor fáradozott.

Az 1880-as évektől meginduló törekvések által az egyház főpapjai számtalan példával támogatták az egyházművészet és a történelmi festészet fellendülését.³² 1886 végén azonban ez a tendencia megtorpanni látszott. Az Egyházművészeti Lap 1887. február 18-án, néhány hónappal Ipolyi halála³³ után jelent meg utoljára. Az Egyházfestészeti Bizottság a minisztérium anyagi támogatása hiányában szintén beszüntette működését. Ipolyi örökébe, mint az egyházi művészetek szakértője Czobor Béla lépett. Az egyházi festészet ügye lassan pártfogók nélkül maradt. 1886-ban meghalt Tárkányi Béla³⁴ egri apátkanonok, majd 1889-ben Rómer Flóris³⁵ múzeumalapító, bencés tanár, őt Haynald Lajos követte 1891-ben, végül Czobor Béla 1904. január 23-án bekövetkezett halálával az egyházművészet csillaga végképp leáldozott.

Jegyzetek

- 1 L.: Roskovics Ignác. In: *Művészet* 1915. 14. évf. 9. sz. 448–451. Továbbiakban: Roskovics, 1915.
- 2 Tanárai külföldi tapasztalatokkal rendelkeztek: Vidra Ferdinánd Rómában tanult, Heverdle Ferenc a bécsi akadémia növendéke volt. Roskovics, 1915. 448–451.
- 3 Az egyházi festészet emelésére irányuló intézkedésekre Haynald Lajos kalocsai bíbornok-érsek tette fel a koronát, aki 6000 forintot tett le alapítványképp, hogy ennek kamatából évente egy pályát végzett „festész-növendék, ki az egyházi műfestészetre adja a fejét, további kiképzésre esetleg több éven át stipendiumban részesüljön.” N. n.: *dr. Haynald Lajos... (Vegyesek)* In: *Egyházművészeti Lap*, 1880. I. évf. 95.
- 4 GYÖRGY Aladár: *Az egyházi festészeti pályázat*. In: *Egyházművészeti Lap* 1880. I. évf. 129–132.
- 5 Ipolyi Arnold az egyházművészeti támogatás megszervezésére irányuló tevékenységével, CSÉFALVAY Pál: *Ipolyi Arnold a keresztény értékekért. Szentjeink és nagyjaink Európa kereszténységéért*. Szerk. BEKE Margit. Budapest, 2001. 189–192. munkája foglalkozik. Ipolyinak az 1880-as években, a Képzőművészeti Társulatban betöltött szerepéről a következő irodalmak számolnak be: ENTZ Géza: *Ipolyi Arnold és a művészettörténet*. Ipolyi Arnold Emlékkönyv. Halálának 100. évfordulójából az esztergomi Keresztény Múzeumban 1986. december 12-én rendezett emlékülés anyaga. Szerk: CSÉFALVAY Pál és UGRIN Emese. Budapest, 1989. 70.; UGRIN Emese: *Ipolyi Arnold szerepe és tevékenysége a magyar képzőművészeti életben a ki- egyezés után*. Ipolyi Arnold Emlékkönyv. 1989. 82–92.; Ipolyi gyűjtőtevékenységének az egyházi művészet fellendítésében betöltött szerepéről: CSÉFALVAY Pál: *Ipolyi Arnold, a műgyűjtő*. Ipolyi Arnold Emlékkönyv. 1989. 95.; Ipolyi egyházművészeti tevékenységét korábban Gerevich Tibor is méltatta: GEREVICH Tibor: *Ipolyi Arnold (1823–1886)*. Budapest, 1923. 14–19. Kortársai közül Czobor Béla mellett Fraknói Vilmos is emléket állít a főpapnak. CZOBOR Béla: *Ipolyi Arnold emlékezete*. Budapest, 1889. FRANKÓI Vilmos: *Ipolyi Arnold emlékezete*. Budapest, 1888. 18–21.
- 6 IPOLYI Arnold: *Az egyházi művészetnek hazánkban emeléséről*. Elhangzott a Szent László Társulat 1867. szeptember 14-én Esztergomban tartott nagygyűlésén. Kisebb Munkái, II. k. (1867.) Alkalmi Beszédek, 211–241.
- 7 Czobor Béla a 19. század második felének archeológia, műemlékvédelem, egyházművészet és általában a magyar kultúra pártolásának kiemelkedő alakja volt. Ipolyi mellett a legmeghatározóbb személyisége, szereplője az egyházművészettel kapcsolatos törekvéseknek, Ipolyi tanítványa, mindvégig jobbkeze. Ipolyi halála (1886) után folytatója, továbbvivője az egyházművészet emelése érdekében kitűzött programnak.
- 8 CZOBOR Béla: *Beköszöntő*. In: *Egyházművészeti Lap* 1880. I. évf. 3.
- 9 N. n.: *Egyházi festészetünk emelése*. In: *Képzőművészeti Szemle* 1879. I. évf. 8. sz. 107–108. Továbbiakban: *Egyházi*, 1879.
- 10 1872. szeptember 4-én nevezik ki kultuszminiszterré. MANN Miklós: *Trefort Ágoston élete és működése*. Budapest. 1982. 68.
- 11 Az alakuló ülést május 22-én tartották meg. A bizottság tagjait a miniszter a Társulattól választotta ki. A bizottság elnöke Ipolyi Arnold beszercebányai püspök, a bizottság titkára Keleti Gusztáv festőművész, az Országos Mintarajztanoda igazgatója lett. További tagjai: Tárkányi Béla egri apátkanonok, Ligeti Antal az Országos Képtár őre és Pállik Béla akadémikus festőművész. *Egyházi*, 1879. 107.
- 12 A színvázlatokra kiírt pályázon legjobban szereplő művész munkáját 200, a másodikét 150, a harmadikét 50 forinttal jutalmazták. A pályanyertes művész vázlatát, a bizottság külön tiszteletdíjért rendelte meg. A jutalomdíjakat a hazai és külföldön élő magyar művészek számára hirdették meg. Erre egy évnél nem régebbi munkával lehetett pályázni, ezek a Múcsarnok tavaszi tárlatán bemutatásra kerültek és a bizottság döntése alapján részesülnek a jutalomdíjban. *Egyházi*, 1879. 108.
- 13 N. n. [CZOBOR Béla]: *Az egyházi festészeti pályázatok*. In: *Egyházművészeti Lap* 1881. II. évf. 353–361.
- 14 PUSZTAI László: *Roskovics Ignác Szent István arcképe egy Zsolnay kerámián*. In: *Művészettörténeti Értesítő*, 35. évf. 1–2. sz. 1986. 79–80.
- 15 Építész a századfordulón. Hauszmann Alajos nap-

- lója. Gondolat, Budapest, 1997. 84. A kötetet és a jegyzeteket ellátta: dr. Seidal Ambrus. További irodalom: *Hauszmann Alajos önéletírása*, 1922. Kézirat. Magyar Építészeti Múzeum; *Hauszmann önéletrajza*, kiad. bev.: HAJDÚ Virág, RITÓÓK Pál. 1995.
- 16 HAUSZMANN Alajos: *A budai királyi vár Szent István terme*. In: *Vasárnapi Ujság* 1900. 47. évf. 17. sz. 266.
- 17 SINKÓ Katalin: *Szent István a keresztény vallást hirdeti. Szent István apostoli királlyá koronázása – a budavári királyi palota Szent István-terméhez készített majolikaképek kartonjai*. In: *Történelem–Kép*. Kiállítási katalógus. Szerk.: MIKÓ Árpád–SINKÓ Katalin. MNG, Budapest, 2000. 629–630. Egy előzetes beszámoló szerint II. Endre, Szent László és Szent Margit képét Darelik Henrik, I. Béla, Könyves Kálmán és Szent Erzsébet képét pedig Nikelszky Géza másolta át. In: *Műcsarnok*, 1900. február 4. 6. sz. 85.
- 18 HAUSZMANN Alajos: *A budai királyi vár Szent István-termé*. In: *Magyar Iparművészet* 1900. 3. évf. 3. sz. 105–109.
- 19 HAUSZMANN 1900. 108.
- 20 Ferencz József Árpád-házi őseinek leszármazási táblája már olvasható volt a Nagyboldogasszonytemplomban kialakított sírkápolnában is, melyet az uralkodó költségén építettek 1898-ban III. Béla és Antiochiai Anna maradványainak végső nyughelyeként.
- 21 SZANA Tamás: *A Szent István-terem királyképei*. In: *Vasárnapi Ujság* 1900. 47. évf. 16. sz. 245–247.
- 22 HAUSZMANN Alajos: *A magyar iparművészet főpróbája Magyar Iparművészet* 1900. 3. évf. 3. sz. 104–109.
- 23 *Tárgymutató az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat 1900. évi tavaszi kiállítására*. Budapest, 1900. kat. sz. 114–115.
- 24 *Aranyérmek, ezüstkoszorúk. Művészkultusz és műpártolás Magyarországon a XIX. században*. Kiállítási katalógus. Szerk.: SINKÓ Katalin. MNG, Budapest, 1995. 341–342.
- 25 A mellkép ma az Magyar Építészeti Múzeum gyűjteményében található (Ltsz: 69.18.35)
- 26 A Magyar Nemzeti Múzeum igazgatójának 1990. július 25-én kelt levele. MNG Irattár, ikt. sz. 863–610/1990. A tíz képet a MNM leltárából törölték (943–952), így új leltári számokat kaptak (91. 1–10 T). A sérült képek közül hatot az Igazságügyi Minisztérium támogatásával 2000-ben restauráltak (I. Béla, III. Béla, III. Endre, Könyves Kálmán, Szent László és Szent Erzsébet), további három jelenleg is romos állapotban van (Szent Margit, IV. Béla, II. Endre), míg a Szent Imre-portréból szinte semmi sem maradt meg. A 2007-ben a Magyar Nemzeti Galériában rendezett *A restaurálás művészete* című kiállításon korabeli fotódokumentumok mellett Szent László és Szent Erzsébet, illetve II. Endre és IV. Béla képe szerepelt.
- 27 FEHÉRVÁRY Krisztina (fehérvári): *Roskovics – Egy nagy festő, akit elfelejtett az utókor*. Interjú Gaszama-Szabó Bernadett művészettörténésszel. In: *Demokrata*, 2006. X. évf. 51–52. sz. 24–27. (Karácsnyi dupla szám, december. 21.). A terézvárosi templomban készült interjú megtekinthető dvd-n, a Demokrata Videó Televízió 2006. december 21-i, 51–52. számában.
- 28 KACZIÁNY Ödön: *A Kecskeméti Nagytemplom falfestményei*. In: *Művészet* 1903. 2. évf. 2. sz. 127–134.
- 29 N. n.: *A 2000 koronás Lotz-díjat az 1902-ik évre Lotz Károly Roskovics Ignácnak ítélte oda a kecskeméti római katolikus nagytemplom falfestményeiért*. (Hazai Krónika, Kitüntetések) In: *Művészet* 1903. II. évf. I. sz. 63.; N. n.: *Roskovics Ignác kitüntetése*. In: *Vasárnapi Ujság*, 1903. 28.
- 30 N. n.: *Roskovics Ignác... Vasárnapi Ujság*, 1905. 52. évf. 5. sz. 76.
- 31 N. n.: *Roskovics Ignác festő*. In: *Építőipar-Építőművészet*, 1915. 39. évf. 49. sz. 310.
- 32 Ipolyi Arnold (500 forintos) díja magyar történelmi tárgyú festményekre: N. n.: *A képzőművészeti társulat pályázatai*. Rövid közlemények. In: *Egyházművészeti Lap* 1885. III. évf. 237–240.; Tárkányi-féle pályázat: N. n.: *Az országos magyar képzőművészeti társulat köréből*. Rövid közlemények. In: *Egyházművészeti Lap* 1884. V. évf. 49.; Haynald-pályázat: N. n. [CZOBOR Béla]: *„Az egyházi festészet érdekében”* In: *Egyházművészeti Lap* 1880. I. évf. 52.
- 33 1886. december 2.
- 34 SZVORÉNYI József: *Emlékbeszéd Tárkányi Béla felett*. MTA Emlékbeszédok, IV. 1887.; BENKÓCZY Emil: *Tárkányi Béla élete és költészete*. Eger, 1910.; SZEGHALMI Elemér: *Tárkányi Béla emlékezete*. In: *Vigília*, 1961. 7. sz.
- 35 KUMLIK Emil: *Rómer Ferenc Flóris élete*. Pozsony, 1907.

A Survey of the Most Significant Works of Ignác Roskovics, a Painter Passed into Oblivion

Ignác Roskovics (1854–1915) began studies in 1875 in the Hungarian Drawing School; from 1880 he is student of the Academy of Fine Arts, Munich. He was playing a great role in reviving the ecclesiastic arts. His more significant works include the decorative paintings of the St. Stephen's Room in the Buda Royal Palace, ten paintings representing life-size figures of kings and saints of the Árpád House. The room was finished in 1900, but was destroyed during the siege of Budapest in 1945. For his wall paintings in the Great Temple of Kecskemét he obtained the Lotz Award of the year 1902.